

Total No. of Printed Pages—8

1 SEM FYUGP GECGGR1(A/B)

2025

(November)

GEOGRAPHY

(Generic Elective Course)

Paper : GECGGR1

Full Marks : 60 (80 for 2023 Batch)

Time : 2 hours (3 hours for 2023 Batch)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

নিৰ্দেশাৱলী

গ্ৰুপ—A : ২০২৩ বৰ্ষ আৰু ২০২৪ বৰ্ষৰ পৰীক্ষাৰ্থীসকলোৱে
উত্তৰ লিখিব লাগিব।

গ্ৰুপ—B : মাত্ৰ ২০২৩ বৰ্ষৰ পৰীক্ষাৰ্থীসকলে উত্তৰ লিখিব
লাগিব।

Instructions

GROUP—A : To be attempted by both 2023 and
2024 batches.

GROUP—B : To be attempted only by 2023
batch.

Paper : GECGGR1(A)

(Physical Geography)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : $1 \times 5 = 5$
Answer the following as directed :

(a) কেন্দ্ৰৰ ফালে পৃথিৱীৰ ঘনত্ব বৃদ্ধি পায় / কমে / একে থাকে। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Density of the earth towards interior increases/decreases/remains same.

(Choose the correct answer)

(b) ট্ৰ'প'মণ্ডলত বায়ুমণ্ডলৰ মুঠ গেছৰ _____ শতাংশ গেছ পোৱা যায়। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Troposphere alone holds _____% of the total atmospheric gas.

(Fill in the blank)

(c) উপক্রান্তীয় উচ্চচাপ বলয়ৰ পৰা নিৰক্ষীয় নিম্নচাপ বলয়লৈ বলা বতাহৰ নাম লিখা।

Name the wind blowing from subtropical high to equatorial low pressure belt.

(d) পৰ্বত সৃষ্টি হোৱা ভূ-আন্দোলনটোৰ নাম লিখা।

Name the earth movement responsible for the formation of mountains.

(e) এল-নি'নো এবিধ বতাহ / সাগৰীয় সোঁত / শিল / ভূমিকম্প তৰংগ। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

El-Niño is a wind/an ocean current/a rock/an earthquake wave.

(Choose the correct answer)

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো পাঁচটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্রতিটো ৮টা শব্দৰ ভিতৰত) : $5 \times 5 = 25$

Write short notes on any *five* of the following (within 80 words each) :

(a) পৃথিৱীৰ খোলা (ভূত্বক) / Crust of the earth

(b) তাপ বাজেট / Heat budget

(c) গিৰিজনি আন্দোলন / Orogenic movement

(d) সাগৰীয় সোঁত / Ocean current

(e) মাটিৰ স্তৰ / Soil horizon

(f) বায়ুপুঞ্জ / Airmass

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া (প্রতিটো ২৫টা শব্দৰ ভিতৰত) : $10 \times 3 = 30$

Answer any *three* of the following questions (within 250 words each) :

3. বায়ুমণ্ডল মানে কি? বায়ুমণ্ডলৰ বিভিন্ন স্তৰসমূহৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা। $2 + 8 = 10$

What is atmosphere? Write a brief note on the different layers of the atmosphere.

4. পৃথিৱীৰ আভ্যন্তৰীণ গঠন সম্পৰ্কে জনাৰ প্ৰধান উৎস কি, উল্লেখ কৰা। পৃথিৱীৰ আভ্যন্তৰীণ গঠন তথা স্তৰসমূহৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা। $2 + 8 = 10$

Mention the main source which helps us to know about the interior of the earth. Explain about different layers of the earth.

5. মৃত্তিকা মানে কি? মৃত্তিকা গঠনৰ প্ৰক্ৰিয়াসমূহৰ বিষয়ে উপযুক্ত চিত্ৰসহ বৰ্ণনা কৰা। $2 + 8 = 10$

What is soil? Mention the soil forming processes with a suitable diagram.

(4)

6. জলচক্র মানে কি? এটা প্রকৃতি জলচক্রৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা। 2+8=10

What is hydrological cycle? Explain the components of a typical hydrological cycle.

7. সাগৰীয় পৃষ্ঠৰ পৰিৱৰ্তন মানে কি? ইয়াৰ কাৰণ আৰু প্ৰভাৱসমূহৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা। 2+8=10

What do you mean by sea level change? Mention the causes and consequences of sea level change.

(Additional 20 marks for 2023 Batch)

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া : 10×2=20

Answer any two of the following questions :

8. আতপন কি? আতপনত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহ বৰ্ণনা কৰা। 2+8=10

What is insolation? Describe the factors influencing insolation.

9. ভূমিকম্পৰ কাৰণসমূহ উল্লেখ কৰা। ভূমিকম্পৰ বিশ্ব-বণ্টন সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা। 5+5=10

Mention the causes of earthquakes. Write briefly about the world distribution of earthquakes.

10. ঘূৰ্ণীবতাহ কি? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ঘূৰ্ণীবতাহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+8=10

What is cyclone? Discuss about the different types of cyclones.

26P/21

(Continued)

(5)

Paper : GECGGR1(B)

(Human Geography)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) 'নব্য-নিৰ্ণয়বাদ' শব্দটো প্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল? Who first used the term 'Neo-determinism'?

- (b) কোনখন মহাদেশত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাৰ আটাইতকৈ বেছি?

Which continent has the highest rate of population growth?

- (c) জনসংখ্যা ঘনত্ব মানে কি?

What is population density?

- (d) _____ ভাষিক গোটে পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ বেছি প্ৰভাৱশালী আৰু প্ৰচাৰিত গোটে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The _____ linguistic group is most dominant and widespread in the world.

(Fill in the blank)

- (e) 'Demographic transition' তত্ত্বটো কোনে আগবঢ়াইছিল?

Who put forward the theory of 'demographic transition'?

26P/21

(Turn Over)

(6)

(f) ভাৰতবৰ্ষৰ কোনখন ৰাজ্যত জনজাতীয় লোকৰ সৰ্বাধিক শতাংশ পোৱা যায়?

Which State of India has the highest percentage of tribal people?

(g) নিগ্র'ইদ জনসংখ্যাৰ সৰ্বাধিক শতাংশ থকা মহাদেশখনৰ নাম লিখা।

Name the continent which has the highest percentage of Negroid people.

(h) Vidal de La Blacheয়ে উদ্ভাৱন কৰা মতবাদটো কি আছিল?

Which philosophy was propounded by Vidal de La Blache?

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×4=16

Write short notes on any four of the following :

(a) সম্ভাব্যবাদ
Possibilism

(b) ভূগোলবিজ্ঞানত সামাজিক স্থানৰ ধাৰণা
Concept of social space in geography

(c) জনসংখ্যাৰ বয়স-লিংগ গাঁঠনি
Age-sex composition of population

26P/21

(Continued)

(7)

(d) জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ কাৰণসমূহ
Factors of population growth

(e) মানৱ ভূগোলৰ প্ৰাসংগিকতা
Relevance of human geography

(f) মানৱ ভূগোলৰ অধ্যয়নৰ বিচাৰ পদ্ধতি
Approaches to the study of human geography

3. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো তিনিটা) : $12 \times 3 = 36$

Answer the following questions (any three) :

(a) 'মালথাচৰ জনসংখ্যা তত্ত্ব'টোৰ ব্যাখ্যা কৰা আৰু বৰ্তমান সময়ত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা উল্লেখ কৰা। $8+4=12$

Explain 'Malthus' theory of population' and mention its relevance in the present context.

(b) মানৱ ভূগোলৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা। $2+(4+6)=12$

Define human geography. Discuss its nature and scope.

(c) পৃথিৱীৰ জনসংখ্যা বিতৰণৰ প্ৰতিকৰণ উদাহৰণসহ বৰ্ণনা কৰা। 12

Describe the pattern of population distribution in the world with examples.

26P/21

(Turn Over)

- (d) নিৰ্ণয়বাদৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, মানৱ আৰু পৰিৱেশৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+9=12

Discuss man and environment relationship in the context of determinism.

- (e) জনজাতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰধান জনজাতিসমূহৰ বিতৰণৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। 2+10=12

Define tribe. Write briefly about the distribution of major tribes in India.

(Additional 20 marks for 2023 Batch)

4. 'Demographic transition' তত্ত্বৰ বিভিন্ন স্তৰৰ বিষয়ে উপযুক্ত উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা। 10

Discuss about the different stages of 'demographic transition' theory with suitable examples.

অথবা / Or

বিশ্বৰ প্ৰধান মানৱ জাতিৰ বিতৰণৰ প্ৰতিকল্প বৰ্ণনা কৰা।

Explain about the distributional pattern of major human races of the world.

5. সামাজিক স্থানৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰবোৰৰ বৰ্ণনা কৰা। 10

Give an account of the different types of social space.

অথবা / Or

বিশ্বৰ প্ৰধান সাংস্কৃতিক অঞ্চলবোৰৰ বৰ্ণনা কৰা।

Give an account of the major cultural regions of the world.
